

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ
Υπηρεσία Ερευνών, Μελετών και Εκδόσεων

ΘΕΜΑ ΕΡΕΥΝΑΣ:

Εκλογή αρχηγών των κομμάτων ή επικεφαλής ψηφοδελτίων ως βουλευτών

**Αίτημα από: Σταύρο Παπαδούρη,
βουλευτή Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών**

Εποπτεία έρευνας: Φλώρα Φλουρέντζου
Έρευνα και σύνταξη κειμένων: Μιχάλης Αργυρού

Φεβρουάριος 2023

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	3
Ανάλυση-Πόρισμα	4-6
Πίνακας εκλογικών συστημάτων ανά χώρα	7-15

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Με επιστολή του ο βουλευτής κ. Σταύρος Παπαδούρης ζήτησε την ετοιμασία από τον Τομέα Ερευνών και Μελετών της Υπηρεσίας Ερευνών, Μελετών και Εκδόσεων σημειώματος αναφορικά με την εκλογή, ως βουλευτών, των αρχηγών των κομμάτων ή των επικεφαλής ψηφοδελτίων. Συγκεκριμένα, ο κ. Σταύρος Παπαδούρης ζήτησε να πληροφορηθεί κατά πόσο, σε άλλες χώρες, παρέχεται στους αρχηγούς των κομμάτων ή των επικεφαλής ψηφοδελτίων η δυνατότητα εκλογής τους ως βουλευτών χωρίς να απαιτείται να λάβουν σταυρό προτίμησης.

Στην Κυπριακή Δημοκρατία ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμος επιτρέπει την εκλογή των αρχηγών των κομμάτων ή των επικεφαλής ψηφοδελτίων ως βουλευτών χωρίς να απαιτείται να λάβουν σταυρό προτίμησης. Συναφώς, τα πλείστα κόμματα αξιοποιούν τη συγκεκριμένη δυνατότητα που τους παρέχει ο νόμος, με αποτέλεσμα οι αρχηγοί των κομμάτων ή οι επικεφαλής ψηφοδελτίων να εκλέγονται βουλευτές χωρίς σταυρό προτίμησης. Ωστόσο, ο νόμος δεν αποκλείει τη δυνατότητα ενός κόμματος ή συνδυασμού υποψηφίων να συμμετέχει στις εκλογές και ο αρχηγός κόμματος ή ο επικεφαλής ψηφοδελτίου να δύναται να εκλεγεί, μόνο εφόσον λάβει τον απαραίτητο αριθμό σταυρών προτίμησης, όπως δηλαδή ισχύει για τους υπόλοιπους υποψηφίους οι οποίοι δεν είναι αρχηγοί κομμάτων ή επικεφαλής ψηφοδελτίων.

Στα πλαίσια των πιο πάνω, στάλθηκε σχετικό ερωτηματολόγιο στο Ευρωπαϊκό Κέντρο Κοινοβουλευτικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης (ECPRD), που περιλαμβάνει τα ακόλουθα ερωτήματα:

- *Υπάρχει η δυνατότητα στην εθνική νομοθεσία της χώρας σας για εκλογή αρχηγού κόμματος ή επικεφαλής ψηφοδελτίου ως βουλευτή, χωρίς να απαιτείται να λάβει σταυρό προτίμησης;*
- *Εάν όχι, πώς ρυθμίζεται η εκλογή των αρχηγών των κομμάτων ή των επικεφαλής ψηφοδελτίων ως βουλευτών;*

Το ECPRD μάς διαβίβασε τις απαντήσεις είκοσι έξι (26) χωρών που ανταποκρίθηκαν στο αίτημα του βουλευτή απαντώντας στα εν λόγω ερωτήματα.

Στην έρευνα παρατίθεται η ανάλυση-πόρισμα που προκύπτει από τη μελέτη των απαντήσεων που διαβιβάστηκαν στην Υπηρεσία Ερευνών, Μελετών και Εκδόσεων από το ECPRD, καθώς και πίνακας με σύντομη περιγραφή των εκλογικών συστημάτων ανά χώρα. Οι αναλυτικές απαντήσεις έχουν ήδη αποσταλεί στον βουλευτή ηλεκτρονικά.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες κρίνεται απαραίτητο συλλέγονται βοηθητικά στοιχεία από τις ιστοσελίδες των κοινοβουλίων, την Υπηρεσία Εκλογών των χωρών, τη Διακοινοβουλευτική Ένωση (IPU) και το Συμβούλιο της Ευρώπης (Επιτροπή Βενετίας).

ΑΝΑΛΥΣΗ-ΠΟΡΙΣΜΑ

Εκλογικά συστήματα

Εκλογικό σύστημα είναι όλες οι ρυθμίσεις που αφορούν στην εκλογική διαδικασία, από την έναρξη της προεκλογικής περιόδου μέχρι την ανακήρυξη των εκλεγμένων υποψηφίων. Ειδικότερα, αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο ψηφίζουν οι πολίτες, τη σύνθεση του ψηφοδέλιου, τη διαδικασία της καταμέτρησης των ψήφων και την κατανομή των βουλευτικών εδρών. Ουσιαστικά, το εκλογικό σύστημα περιγράφει τον τρόπο και τους όρους μετατροπής των ψήφων σε εκλεγμένους αντιπροσώπους.

Τα εκλογικά συστήματα διακρίνονται καταρχήν σε πλειοψηφικά και αναλογικά. Η αρχή της πλειοψηφίας συνίσταται στην εκλογή του υποψηφίου ή των υποψηφίων που συγκεντρώνουν τις περισσότερες ψήφους και η αρχή της αναλογίας συνίσταται στην κατανομή των εδρών σε όλα τα κόμματα/συνδυασμούς κομμάτων ή μεμονωμένους υποψηφίους ανάλογα με την εκλογική τους δύναμη. Σε περίπτωση που ένα εκλογικό σύστημα συνδυάζει πλειοψηφικά και αναλογικά στοιχεία, θεωρείται μικτό σύστημα (π.χ. Γερμανία, Δανία, Λιθουανία, Ουγγαρία).

Πλειοψηφικό σύστημα

Το πλειοψηφικό σύστημα βασίζεται στην αρχή της πλειοψηφίας. Γενικός κανόνας των πλειοψηφικών συστημάτων είναι ότι σε κάθε εκλογική περιφέρεια εκλέγεται το κόμμα/συνδυασμός κομμάτων ή ο υποψήφιος που λαμβάνει την πλειοψηφία των ψήφων.

Ο κυριότερος σκοπός του εν λόγω συστήματος είναι η δημιουργία κυβερνητικής σταθερότητας. Το μειονέκτημά του είναι ότι είτε εμποδίζει την είσοδο στο κοινοβούλιο των μικρότερων κομμάτων είτε προκαλεί την υποαντιπροσώπηση αυτών.

Η **δομή των ψηφοδελτίων** προσδιορίζει τις δυνατότητες που έχουν οι ψηφοφόροι να επιλέξουν όχι μόνο τον συνδυασμό προτίμησής τους, αλλά και τον υποψήφιο της αρεσκείας τους. Στα πλειοψηφικά συστήματα, σύμφωνα με τα οποία οι εκλογές πραγματοποιούνται σε μονοεδρικές περιφέρειες (**Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο, Καναδάς**), δεν υπάρχουν πολλές δυνατότητες, καθώς ο εκλογέας έχει ενώπιόν του ένα ενιαίο ψηφοδέλτιο, όπου καταγράφονται οι υποψήφιοι όλων των κομμάτων, και ψηφίζει τον υποψήφιο της αρεσκείας του.

Επομένως, σε αυτές τις περιπτώσεις **δεν υπάρχει δυνατότητα εκλογής αρχηγού κόμματος ή επικεφαλής ψηφοδέλιου χωρίς σταυρό προτίμησης.**

Αναλογικό σύστημα

Τα αναλογικά συστήματα βασίζονται στην αρχή της αναλογίας, που σημαίνει την όσο το δυνατόν αναλογικότερη σχέση μεταξύ εδρών και ψήφων. Εφαρμόζονται αποκλειστικά σε πολυεδρικές εκλογικές περιφέρειες.

Χαρακτηριστικό των αναλογικών συστημάτων είναι ότι όλες οι ψήφοι υπολογίζονται για το αποτέλεσμα και έτσι καμία ψήφος δε θεωρείται ότι πάει χαμένη. Συνεπώς, ευνοείται η εκπροσώπηση των μικρών κομμάτων στη Βουλή και προωθείται ο πολυκομματισμός. Οι έδρες κάθε εκλογικής περιφέρειας κατανέμονται στους συνδυασμούς κομμάτων και στους μεμονωμένους υποψηφίους που μετέχουν στις εκλογές ανάλογα με τον αριθμό των ψήφων που λαμβάνουν σε κάθε εκλογική περιφέρεια. Η κατανομή των εδρών γίνεται με βάση το εκλογικό μέτρο, το οποίο εκφράζει τον ελάχιστο αριθμό ψήφων που απαιτείται να συγκεντρώσει ένας συνδυασμός κομμάτων ή ένας μεμονωμένος υποψήφιος, προκειμένου να καταλάβει μία έδρα. Για τον καθορισμό του εκλογικού μέτρου έχουν αναπτυχθεί διάφορα συστήματα (π.χ. *d' Hondt*, *Hagenbach-Bischoff*, *Saint-Lague*).

Όσον αφορά τη **δομή των ψηφοδελτίων** στα αναλογικά συστήματα, υπάρχουν πολλές δυνατότητες, οι οποίες μπορούν να χωριστούν σε δύο μεγάλες κατηγορίες, της κλειστής και της ανοικτής λίστας.

Κλειστή λίστα

Στην κλειστή λίστα επιτρέπεται η ψήφος μόνο σε ένα κόμμα/συνδυασμό κομμάτων. Στη **Γερμανία** (σε επίπεδο κρατιδίου), στο **Μαυροβούνιο**, την **Ουγγαρία** (στην πολυεδρική περιφέρεια), την **Πορτογαλία** και το **Ισραήλ** οι υποψήφιοι κομμάτων εκλέγονται μέσω κλειστής λίστας. Δηλαδή η σειρά εκλογής των υποψηφίων είναι προκαθορισμένη μέσα από εσωτερικές διαδικασίες του κόμματος ή του συνδυασμού κομμάτων και δεν μπορεί να αλλάξει μέσω της ψήφου του εκλογικού σώματος, το οποίο επιλέγει τη λίστα στο σύνολό της. Δεδομένου ότι οι αρχηγοί των κομμάτων βρίσκονται συνήθως στις πρώτες θέσεις της λίστας για το κόμμα τους, σε περίπτωση που αυτό λάβει τον απαραίτητο αριθμό ψήφων, εκλέγονται πάντα ως βουλευτές κατά τη μετατροπή των ψήφων σε έδρες.

Επομένως, **οι αρχηγοί των κομμάτων ή οι επικεφαλής ψηφοδελτίων, καθώς και τα σημαντικά στελέχη που βρίσκονται στις πρώτες θέσεις της λίστας ευνοούνται στην κατανομή εδρών σε σχέση με τους υποψηφίους που τοποθετούνται στο κάτω μέρος της λίστας.**

Ανοικτή λίστα

Στην ανοικτή λίστα παρέχεται η δυνατότητα να αποφασίσει ο ψηφοφόρος ποιος εκ των υποψηφίων από το κόμμα που επέλεξε επιθυμεί να τον εκπροσωπήσει στο κοινοβούλιο, έχοντας στη διάθεσή του τον λεγόμενο σταυρό (ή σταυρούς) προτίμησης (π.χ. **Δανία, Εσθονία, Κροατία**) ή να διαγράψει (**Λεττονία, Νορβηγία**) έναν υποψήφιο από τη λίστα του κόμματος. Στην **Ελβετία** παρέχεται επίσης η δυνατότητα ανάμειξης (*panachage*) υποψηφίων από διαφορετικά κόμματα.

Ωστόσο, σε ορισμένες χώρες, για να ισχύει η επιλογή των ψηφοφόρων και όχι η σειρά στη λίστα του κόμματος, πρέπει να τηρούνται ορισμένες προϋποθέσεις.

Για παράδειγμα στη **Σουηδία** και την **Τσεχία** ο υποψήφιος, για να ξεπεράσει τη σειρά της λίστας, πρέπει να έχει υπερβεί το 5% των ψήφων στην εκλογική περιφέρεια. Στην **Κροατία** το ελάχιστο αυτό ποσοστό είναι 10% και στην **Ολλανδία** 25%. Σε περίπτωση που κανένας από τους υποψηφίους δε λάβει τον απαραίτητο αριθμό προσωπικών ψήφων, οι υποψήφιοι εκλέγονται με τη σειρά της κομματικής λίστας. Σύμφωνα με την απάντηση της **Σλοβακίας**, στην πράξη ο αρχηγός κόμματος συνήθως λαμβάνει τον υψηλότερο αριθμό προσωπικών ψήφων. Ωστόσο, είναι θεωρητικά δυνατό ο επικεφαλής του ψηφοδελτίου να εκλεγεί χωρίς να λάβει επαρκή αριθμό προσωπικών ψήφων (ή ακόμη και μία μόνο προσωπική ψήφο), επειδή η κατανομή των εδρών στους υποψηφίους βασίζεται και στη σειρά τους στη λίστα. Στη **Δανία**, με βάση τη διαδικασία, το κόμμα έχει σχεδόν πλήρη επιρροή ως προς το ποιος θα εκλεγεί, αφού σπάνια ανατρέπεται η σειρά της λίστας.¹

Συνεπώς, η σειρά με την οποία τοποθετούνται στη λίστα οι υποψήφιοι διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην εκλογή τους.

Η ανάλυση των εκλογικών συστημάτων και των επιμέρους παραμέτρων τους αποσκοπεί, κατά το δυνατόν, σε μία ολοκληρωμένη καταγραφή των εκλογικών συστημάτων για καθεμία από τις είκοσι έξι (26) χώρες που ανταποκρίθηκαν στο ερώτημα. Με την ανάλυση των εκλογικών συστημάτων των χωρών αυτών συμπεραίνεται ότι **δεν υπάρχουν ειδικοί κανόνες για την εκλογή των αρχηγών των κομμάτων ή των επικεφαλής ψηφοδελτίων**. Ωστόσο, εύκολα γίνεται αντιληπτό ότι **οι αρχηγοί των κομμάτων ή οι επικεφαλής ψηφοδελτίων σε πολλές χώρες ευνοούνται κατά τη μετατροπή των ψήφων σε έδρες**, δεδομένου ότι βρίσκονται στις πρώτες θέσεις της λίστας για το κόμμα τους, επειδή, σε περίπτωση που το κόμμα τους λάβει τον απαραίτητο αριθμό ψήφων, εκλέγονται πάντα ως βουλευτές κατά τη μετατροπή των ψήφων σε έδρες.

¹ Το εκλογικό σύστημα στη Δανία - <https://elections.im.dk/media/15735/the-electoral-system-in-denmark.pdf>

ΤΑ ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΝΑ ΧΩΡΑ

 <p>Αυστρία</p>	<p>Το κοινοβούλιο της Αυστρίας αποτελείται από εκατόν ογδόντα τρία (183) μέλη, τα οποία εκλέγονται για πενταετή θητεία. Η κατανομή των εδρών γίνεται με αναλογικό σύστημα σε τρεις φάσεις. Για την πρώτη κατανομή οι εκλογικές περιφέρειες είναι τριάντα εννέα (39), για τη δεύτερη εννέα (9), ενώ η τρίτη κατανομή αφορά στο σύνολο της επικράτειας.</p> <p>Από τους συνδυασμούς κομμάτων καταρτίζονται δύο ειδών λίστες, μία περιφερειακή και μία εθνική. Παρέχεται η δυνατότητα στον ψηφοφόρο να επηρεάσει τη λίστα του κόμματος που ψηφίζει (ανοικτή λίστα υπό προϋποθέσεις). Εκτός από την ψήφο σε υποψηφίους από λίστα κομμάτων, οι ψηφοφόροι μπορούν να εκφράσουν προτίμηση σε έναν μεμονωμένο υποψήφιο στη λίστα του κόμματος. Ένας υποψήφιος που λαμβάνει επαρκείς προσωπικές ψήφους μπορεί να ανέλθει σε κατάταξη στη λίστα του κόμματός του. Οι ψηφοφόροι έχουν επομένως έναν ορισμένο βαθμό επιρροής ως προς το ποιος συγκεκριμένος υποψήφιος κερδίζει μία συγκεκριμένη έδρα. Η σειρά των υποψηφίων στις λίστες καθορίζεται από το κόμμα/συνδυασμό κομμάτων.²</p>
 <p>Βέλγιο</p>	<p>Το κοινοβούλιο του Βελγίου αποτελείται από εκατό πενήντα (150) μέλη, τα οποία εκλέγονται για πενταετή θητεία με αναλογικό εκλογικό σύστημα. Η βελγική επικράτεια περιλαμβάνει έντεκα (11) εκλογικές περιφέρειες στις οποίες χρησιμοποιείται η μέθοδος “d’ Hondt”. Οι εκλογείς έχουν τη δυνατότητα εκτός από κόμμα/συνδυασμό κομμάτων να επιλέξουν τους υποψηφίους της επιλογής τους (ανοικτή λίστα). Η σειρά με την οποία τοποθετούνται στη λίστα οι υποψήφιοι διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην εκλογή τους.</p> <p>Σε περίπτωση που οι εκλογείς επιλέξουν να ψηφίσουν τη λίστα του κόμματος, θεωρείται ότι αποδέχονται τη σειρά των υποψηφίων όπως τους έχει κατατάξει το κόμμα. Αυτές οι ψήφοι ονομάζονται επίσης «μεταβιβάσιμες ψήφοι λίστας» και κατανέμονται μεταξύ των μεμονωμένων υποψηφίων στον κατάλογο ανάλογα με τη θέση τους στη λίστα. Εάν ο πρώτος υποψήφιος στη λίστα, ο επικεφαλής ψηφοδελτίου, δε λάβει αρκετούς σταυρούς προτίμησης, ώστε να εκλεγεί, θα λάβει όσες ψήφους της λίστας μεταφέρονται και απαιτούνται, για να συγκεντρώσει το ποσοστό επιλεξιμότητας και να εκλεγεί. Στη συνέχεια οι σταυροί προτίμησης του δεύτερου υποψηφίου της λίστας συμπληρώνονται με τις υπόλοιπες ψήφους της λίστας και ούτω καθεξής, μέχρι να εξαντληθούν οι ψήφοι της λίστας. Συνήθως, οι ψήφοι στη λίστα ευνοούν τους υποψηφίους που τοποθετούνται πρώτοι σε αυτή, ωστόσο ένας υποψήφιος που λαμβάνει επαρκείς προσωπικές ψήφους μπορεί να ανέλθει σε κατάταξη στη λίστα του κόμματός του και να εκλεγεί.³</p>

² National Council elections - https://www.oesterreich.gv.at/themen/leben_in_oesterreich/wahlen/1/Seite.320260.html

³ Συμβούλιο της Ευρώπης (Επιτροπή Βενετίας), Αναλογικά εκλογικά συστήματα - [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL\(2015\)015-bil](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL(2015)015-bil)

Γαλλία

Το κοινοβούλιο της Γαλλίας αποτελείται από πεντακόσια εβδομήντα επτά (577) μέλη, τα οποία εκλέγονται για πενταετή θητεία, με πλειοψηφικό σύστημα δύο γύρων, σε ισάριθμες μονοεδρικές περιφέρειες. Κάθε κόμμα έχει τη δυνατότητα να “κατεβάσει” έναν μόνο υποψήφιο σε κάθε εκλογική περιφέρεια και οι εκλογείς υποχρεούνται να ψηφίσουν μόνο έναν υποψήφιο (όλοι οι υποψήφιοι βρίσκονται σε ενιαίο ψηφοδέλτιο). Βάσει της εθνικής νομοθεσίας της Γαλλίας, δεν υπάρχει δυνατότητα εκλογής αρχηγού κόμματος ή επικεφαλής ψηφοδελτίου χωρίς σταυρό προτίμησης.⁴

Γερμανία

Το κοινοβούλιο της Γερμανίας αποτελείται από τουλάχιστον πεντακόσια ενενήντα οκτώ (598) μέλη (736 σήμερα), τα οποία εκλέγονται με μικτό, ως προς τη διαδικασία, σύστημα για τετραετή θητεία. Τα μισά μέλη εκλέγονται σε ισάριθμες μονοεδρικές περιφέρειες με σύστημα σχετικής πλειοψηφίας και οι υπόλοιποι στο σύνολο της χώρας με αναλογικό σύστημα, με βάση τον πληθυσμό σε καθένα από τα δεκαέξι (16) ομόσπονδα κράτη.

Κάθε εκλογέας έχει δύο ψήφους, μία για τον υποψήφιο της μονοεδρικής περιφέρειας και μία για το κόμμα (μέσω κλειστής λίστας) από το οποίο θέλει να εκπροσωπηθεί στο σύνολο της χώρας. Η πρώτη ψήφος είναι προσωποποιημένη και άμεση, ωστόσο το σύνολο των εδρών που θα λάβει κάθε συνδυασμός κομμάτων ουσιαστικά καθορίζεται από το αποτέλεσμα της δεύτερης και καθοριστικότερης ψήφου.

Οι έδρες που κερδίζει ένα κόμμα από τις μονοεδρικές περιφέρειες αφαιρούνται από τον συνολικό αριθμό εδρών που αυτό εξασφαλίζει στο κοινοβούλιο. Γι' αυτό τον λόγο τα κόμματα θέτουν διπλές υποψηφιότητες για τα σημαντικά στελέχη τους. Υπάρχουν δηλαδή πολλές φορές υποψήφιοι βουλευτές που συμμετέχουν στην εκλογική διαδικασία τόσο ως υποψήφιοι μονοεδρικής περιφέρειας όσο και ως υποψήφιοι της κλειστής λίστας. Με αυτό τον τρόπο «διασφαλίζεται» η εκλογή των σημαντικών για το κόμμα υποψηφίων.⁵

Δανία

Το κοινοβούλιο της Δανίας αποτελείται από εκατόν εβδομήντα εννέα (179) μέλη, τα οποία εκλέγονται για τετραετή θητεία. Οι βουλευτικές εκλογές διέπονται από δύο βασικές αρχές, την εκλογή με πλειοψηφικό σύστημα σε μονοεδρικές εκλογικές περιφέρειες και την εκλογή με αναλογικό σύστημα. Κάθε εκλογέας μπορεί να δώσει είτε «προσωπική ψήφο» για έναν από τους υποψηφίους ή ψήφο για τη λίστα του κόμματος. Από την κατανομή των εδρών μεταξύ των πολυεδρικών εκλογικών περιφερειών η κάλυψη μίας έδρας εξαρτάται από τη σειρά οργάνωσης της λίστας που έχει επιλέξει το κόμμα.

Οι ψηφοφόροι μπορούν να αλλάξουν τη σειρά της λίστας του κόμματος, μόνο εάν ένας υποψήφιος που τίθεται στο κάτω μέρος

⁴ Διακοινοβουλευτική Ένωση - http://archive.ipu.org/parline-e/reports/2113_B.htm

⁵ Ομοσπονδιακός νόμος για τις εκλογές - https://www.bundeswahlleiter.de/en/dam/jcr/4ff317c1-041f-4ba7-bbbf-1e5dc45097b3/bundeswahlgesetz_engl.pdf

	<p>της λίστας συγκεντρώσει πολύ σημαντικό αριθμό προσωπικών ψήφων. Σε περίπτωση που κανένας από τους υποψηφίους δε λάβει τον απαραίτητο αριθμό κατανομής, οι υποψήφιοι εκλέγονται με τη σειρά της κοιματικής λίστας. Αυτή η διαδικασία δίνει στο κόμμα σχεδόν πλήρη επιρροή ως προς το ποιος θα εκλεγεί και σπάνια ανατρέπεται η σειρά της λίστας.⁶</p>
 <p>Ελβετία</p>	<p>Το κοινοβούλιο της Ελβετίας αποτελείται από διακόσια (200) μέλη, τα οποία εκλέγονται για τετραετή θητεία, με αναλογικό σύστημα, σε είκοσι (20) πολυεδρικές και έξι (6) μονοεδρικές περιφέρειες, οι οποίες αντιστοιχούν σε είκοσι έξι (26) καντόνια. Για τις μονοεδρικές περιφέρειες ο υποψήφιος που θα πλειοψηφήσει, έστω και σχετικώς, θα λάβει την έδρα. Στις πολυεδρικές περιφέρειες για την κατανομή των εδρών χρησιμοποιείται η μέθοδος “Hagenbach - Bischoff” και οι εκλογείς έχουν αρκετές επιλογές, όπως για παράδειγμα να επιλέξουν υποψήφιο από τη λίστα ή να διαγράψουν υποψήφιο ή να επιλέξουν υποψηφίους από άλλες λίστες (rapachage).⁷ Δεν υπάρχουν ειδικοί κανόνες για την εκλογή των αρχηγών των κομμάτων ή των επικεφαλής ψηφοδελτίων.</p>
 <p>Ελλάδα</p>	<p>Το ελληνικό κοινοβούλιο αποτελείται από τριακόσια (300) μέλη, τα οποία εκλέγονται για τετραετή θητεία με μικτό εκλογικό σύστημα. Από τις τριακόσιες (300) έδρες, οι διακόσιες πενήντα (250) κατανέμονται με βάση το αναλογικό σύστημα σε όσους συνδυασμούς κομμάτων κατάφεραν να ξεπεράσουν το 3% σε ολόκληρη την επικράτεια της χώρας. Οι εκλογείς έχουν το δικαίωμα είτε να ψηφίσουν απλώς υπέρ του συνδυασμού κομμάτων που επιθυμούν είτε να δώσουν προσωπική ψήφο σε κάποιον ή κάποιους υποψηφίους ανάλογα με το μέγεθος της εκλογικής περιφέρειας.⁸</p>
 <p>Εσθονία</p>	<p>Το κοινοβούλιο της Εσθονίας αποτελείται από εκατόν ένα (101) μέλη, τα οποία εκλέγονται, με αναλογικό τρόπο, σε δώδεκα (12) εκλογικές περιφέρειες για τετραετή θητεία. Σύμφωνα με τον εκλογικό νόμο της χώρας, ο κάθε συνδυασμός κομμάτων πρέπει να καταθέσει λίστες υποψηφίων για καθεμία από τις δώδεκα (12) εκλογικές περιφέρειες. Κάθε εκλογέας έχει τη δυνατότητα να ψηφίσει μόνο έναν υποψήφιο. Ουσιαστικά, ψηφίζοντας υποψήφιο, ψηφίζει και το κόμμα το οποίο αυτός εκπροσωπεί. Οι έδρες μοιράζονται αναλογικά σε τρεις (3) κατανομές. Η πρώτη κατανομή γίνεται σε καθεμία από τις δώδεκα (12) εκλογικές περιφέρειες ανάλογα με τις προσωπικές ψήφους του κάθε υποψηφίου. Στη συνέχεια συμμετέχουν μόνο τα πολιτικά κόμματα που λαμβάνουν ποσοστό τουλάχιστον 5% των έγκυρων ψήφων σε εθνικό επίπεδο. Ένας υποψήφιος που λαμβάνει επαρκείς προσωπικές ψήφους μπορεί να ανέλθει σε κατάταξη στη λίστα του κόμματός του.</p>

⁶ Το εκλογικό σύστημα στη Δανία - <https://elections.im.dk/media/15735/the-electoral-system-in-denmark.pdf>

⁷ Συμβούλιο της Ευρώπης (Επιτροπή Βενετίας), Αναλογικά εκλογικά συστήματα - - [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdfid=CDL\(2015\)015-bil](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdfid=CDL(2015)015-bil)

⁸ Βουλή των Ελλήνων, Εκλογές - <https://www.hellenicparliament.gr/Vouli-ton-Ellinon/To-Politevma/Ekloges/>

Ηνωμένο Βασίλειο

Το κοινοβούλιο του Ηνωμένου Βασιλείου αποτελείται από εξακόσια πενήντα (650) μέλη, τα οποία εκλέγονται, σε ισάριθμες μονοεδρικές περιφέρειες (ενιαία λίστα), με πλειοψηφικό σύστημα (first-past-the-post) για πενταετή θητεία. Υπάρχουν πεντακόσιες τριάντα τρεις (533) εκλογικές περιφέρειες στην Αγγλία, πενήντα εννέα (59) στη Σκωτία, σαράντα (40) στην Ουαλία και δέκα οκτώ (18) στη Βόρεια Ιρλανδία. **Οι εκλογείς υποχρεούνται να ψηφίσουν μόνο έναν υποψήφιο.** Ο υποψήφιος που λαμβάνει τις περισσότερες ψήφους εκλέγεται, για να εκπροσωπήσει την εκλογική περιφέρεια.⁹ Συνεπώς, δεν υπάρχει δυνατότητα εκλογής αρχηγού κόμματος ή επικεφαλής ψηφοδελτίου χωρίς σταυρό προτίμησης.

Ισραήλ

Το κοινοβούλιο του Ισραήλ αποτελείται από εκατόν είκοσι (120) μέλη, τα οποία εκλέγονται με αναλογικό σύστημα σε μία ενιαία εκλογική περιφέρεια. **Ο κάθε εκλογέας έχει δικαίωμα να ψηφίσει μόνο τη λίστα του κόμματος** της επιλογής του, χωρίς όμως να μπορεί να επιφέρει αλλαγές σε αυτή (κλειστή λίστα). Στην κατανομή εδρών συμμετέχουν μόνο τα πολιτικά κόμματα που λαμβάνουν ποσοστό τουλάχιστον 3,25% των έγκυρων ψήφων. Έτσι, δεδομένου ότι οι αρχηγοί των κομμάτων ή οι επικεφαλής ψηφοδελτίων είναι πρώτοι στη λίστα των υποψηφίων για το κόμμα τους, εκλέγονται πάντα ως μέλη του κοινοβουλίου, σε περίπτωση που η λίστα τους υπερβεί το προκριματικό ποσοστό.

Καναδάς

Το κοινοβούλιο του Καναδά αποτελείται από τριακόσια τριάντα οκτώ (338) μέλη, τα οποία εκλέγονται σε μονοεδρικές περιφέρειες (ενιαία λίστα), με πλειοψηφικό σύστημα (first-past-the-post), για τετραετή θητεία. **Οι εκλογείς υποχρεούνται να ψηφίσουν μόνο έναν υποψήφιο.** Ο υποψήφιος που λαμβάνει τις περισσότερες ψήφους εκλέγεται, για να εκπροσωπήσει την εκλογική περιφέρεια. Συνεπώς, δεν υπάρχει δυνατότητα εκλογής αρχηγού κόμματος ή επικεφαλής ψηφοδελτίου σε περίπτωση που αυτός δε λάβει τον μεγαλύτερο αριθμό ψήφων στην εκλογική περιφέρεια που εκπροσωπεί.

Κροατία

Το κοινοβούλιο της Κροατίας αποτελείται τουλάχιστον από εκατό σαράντα οκτώ (148) μέλη (151 σήμερα), τα οποία εκλέγονται κυρίως με αναλογικό σύστημα για τετραετή θητεία. Για τις πρώτες εκατό σαράντα (140) έδρες χρησιμοποιείται η μέθοδος "d' Hondt" σε δέκα (10) εκλογικές περιφέρειες, στην καθεμία από τις οποίες αντιστοιχούν δέκα τέσσερις (14) έδρες. **Οι ψηφοφόροι έχουν τη δυνατότητα να ψηφίσουν εκτός από συνδυασμό κομμάτων και έναν υποψήφιο της επιλογής τους (ανοικτή λίστα).** Ωστόσο, για να υπολογισθούν οι σταυροί προτίμησης, πρέπει ο συγκεκριμένος υποψήφιος να λάβει ποσοστό τουλάχιστον 10% των ψήφων του κόμματός του. Οι υποψήφιοι που εκλέγονται από κάθε λίστα είναι εκείνοι που συγκεντρώνουν τον μεγαλύτερο αριθμό σταυρών προτίμησης. Όταν δύο ή περισσότεροι υποψήφιοι συγκεντρώσουν τον ίδιο αριθμό ψήφων, ο καθοριστικός παράγοντας εκλογής είναι η σειρά στη λίστα του κόμματος. Σε περίπτωση που ο αριθμός των εκλεγμένων αντιπροσώπων με σταυρό προτίμησης είναι μικρότερος από τον αριθμό των

⁹ Συμβούλιο της Ευρώπης (Επιτροπή Βενετίας), Αναλογικά εκλογικά συστήματα - [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL\(2015\)015-bil](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL(2015)015-bil)

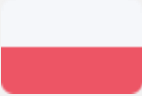
 <p>Λεττονία</p>	<p>εδρών που δικαιούται ένα κόμμα, οι αντιπρόσωποι τοποθετούνται στις υπόλοιπες έδρες με βάση τη σειρά τους στη λίστα του κόμματος.</p> <p>Το κοινοβούλιο της Λεττονίας αποτελείται από εκατό (100) μέλη, τα οποία εκλέγονται με αναλογικό σύστημα για τετραετή θητεία, με τη μέθοδο “Saint-Lague”, σε πέντε (5) πολυεδρικές εκλογικές περιφέρειες. Τα κόμματα ή οι συνδυασμοί κομμάτων οφείλουν να καταθέσουν ξεχωριστή λίστα για κάθε εκλογική περιφέρεια, με τους υποψηφίους τοποθετημένους σε προκαθορισμένη από αυτά σειρά. Ο κάθε εκλογέας μπορεί να επιλέξει είτε να ψηφίσει το κόμμα/συνδυασμό κομμάτων είτε να διατυπώσει γνώμη για όσους υποψηφίους θέλει. Η γνώμη μπορεί να εκφραστεί θετικά με σταυρό μπροστά από τον/τους υποψήφιο/-ίους της επιλογής του αρνητικά, με διαγραφή του ονοματεπωνύμου του/των υποψηφίου/-ων που αρνείται να υποστηρίξει.¹⁰</p>
 <p>Λιθουανία</p>	<p>Το κοινοβούλιο της Λιθουανίας αποτελείται από εκατό σαράντα ένα (141) μέλη, τα οποία εκλέγονται για τετραετή θητεία. Το εκλογικό σύστημα της χώρας είναι μικτό. Οι εβδομήντα μία (71) έδρες κατανέμονται με πλειοψηφικό σύστημα σε ισάριθμες μονοεδρικές περιφέρειες και οι εβδομήντα (70) έδρες σε μία ενιαία περιφέρεια με αναλογικό σύστημα. Στις μονοεδρικές περιφέρειες κάθε συνδυασμός έχει το δικαίωμα να προτείνει έναν υποψήφιο. Στην πολυεδρική περιφέρεια οι συνδυασμοί καθορίζουν τη σειρά των υποψηφίων τους στη λίστα. Ο ψηφοφόρος μπορεί να ψηφίσει έως και πέντε (5) υποψηφίους από την ίδια λίστα, αλλιώς υπάρχει η δυνατότητα απλώς να ψηφίσει τον συνδυασμό προτίμησής του, χωρίς να δώσει σταυρό προτίμησης σε κάποιο υποψήφιο. Σε περίπτωση που ο αρχηγός κόμματος/επικεφαλής ψηφοδελτίου συγκεντρώσει λιγότερες ψήφους από άλλους υποψηφίους, δε θα εκλεγεί βουλευτής.¹¹</p>
 <p>Λουξεμβούργο</p>	<p>Το κοινοβούλιο του Λουξεμβούργου αποτελείται από εξήντα (60) μέλη, τα οποία εκλέγονται σε τέσσερις (4) πολυεδρικές περιφέρειες, με αναλογικό σύστημα, για πενταετή θητεία. Οι εκλογείς έχουν το δικαίωμα είτε να ψηφίσουν στο σύνολό της τη λίστα του κόμματος/συνδυασμού κομμάτων είτε να δώσουν την ψήφο τους σε συγκεκριμένους υποψηφίους οποιουδήποτε κόμματος θέλουν, έχοντας το δικαίωμα να επιλέξουν αριθμό υποψηφίων ίσο με τον αριθμό εδρών της περιφέρειας.¹²</p>
 <p>Μαυροβούνιο</p>	<p>Το κοινοβούλιο του Μαυροβουνίου αποτελείται από ογδόντα ένα (81) μέλη, τα οποία εκλέγονται με αναλογικό σύστημα, με τη μέθοδο “d’ Hondt”, σε μία πολυεδρική περιφέρεια για τετραετή θητεία. Ο κάθε εκλογέας έχει δικαίωμα να ψηφίσει τη λίστα του κόμματος της επιλογής του, χωρίς όμως να μπορεί να επιφέρει αλλαγές σε αυτή (κλειστή λίστα).¹³ Κατά συνέπεια, οι αρχηγοί κομμάτων ή επικεφαλής ψηφοδελτίων, σε περίπτωση που το κόμμα τους λάβει τον απαραίτητο αριθμό ψήφων, εκλέγονται πάντα ως βουλευτές κατά τη</p>

¹⁰ Ο εκλογικός νόμος του Σαϊμά - <https://www.saeima.lv/en/about-saeima/saeimas-velesanas-1/saeimas-velesanu-likums-1>

¹¹ Εθνική Ραδιοφωνία και Τηλεόραση της Λιθουανίας - <https://www.lrt.lt/en/news-in-english/19/1242990/how-lithuania-s-mixed-election-system-works-explainer>

¹² Ιστοσελίδα Εκλογών Λουξεμβούργου - <https://elections.public.lu/en/systeme-electoral/legislatives-mode-emploi/instructions.html>

¹³ Διακοινοβουλευτική Ένωση - http://archive.ipu.org/parline-e/reports/2385_B.htm

 <p>Νορβηγία</p>	<p>μετατροπή των ψήφων σε έδρες.</p> <p>Το κοινοβούλιο της Νορβηγίας αποτελείται από εκατόν εξήντα εννέα (169) μέλη, τα οποία εκλέγονται με αναλογικό σύστημα για τετραετή θητεία. Κάθε κόμμα/συνδυασμός κομμάτων καταρτίζει λίστες για καθεμία από τις δεκαεννέα (19) εκλογικές περιφέρειες. Ο εκλογέας έχει τη δυνατότητα να αλλάξει τη σειρά τοποθέτησης των υποψηφίων στη λίστα με δύο τρόπους, είτε με διαγραφή κάποιου υποψηφίου είτε με αλλαγή της σειράς του, σημειώνοντας δίπλα από κάθε υποψήφιο έναν αριθμό (π.χ. 1 για την πρώτη προτίμηση κ.ο.κ.).¹⁴ Για να εκλεγεί στο κοινοβούλιο ο αρχηγός κόμματος, πρέπει να λάβει αρκετές ψήφους. Συνήθως, ο αρχηγός κόμματος κατατάσσεται στην κορυφή του ψηφοδελτίου, για να διασφαλιστεί η εκλογή του.</p>
 <p>Ουγγαρία</p>	<p>Το κοινοβούλιο της Ουγγαρίας αποτελείται από εκατόν ενενήντα εννέα (199) μέλη, εκ των οποίων τα εκατόν έξι (106) μέλη εκλέγονται σε μονοεδρικές περιφέρειες και τα υπόλοιπα ενενήντα τρία (93) σε μία πολυεδρική περιφέρεια, με αναλογικό σύστημα, για τετραετή θητεία. Οι εκλογείς ψηφίζουν έναν υποψήφιο για τη μονοεδρική και έναν συνδυασμό κομμάτων για την πολυεδρική περιφέρεια (ενιαία λίστα στη μονοεδρική και κλειστή λίστα στην πολυεδρική). Στη μονοεδρική περιφέρεια την έδρα καταλαμβάνει ο πρώτος σε ψήφους υποψήφιος (σχετική πλειοψηφία). Στην περίπτωση των ενενήντα τριών (93) εδρών της πολυεδρικής περιφέρειας, τα κόμματα λαμβάνουν έδρες αναλογικά με τις ψήφους που έλαβαν από όλες τις ψήφους της λίστας των κομμάτων. Όλοι οι ψηφοφόροι μπορούν να επιλέξουν από τις ίδιες λίστες σε όλη τη χώρα, με τη σειρά των υποψηφίων σε αυτές τις λίστες να καθορίζεται από τα κόμματα πριν από τις εκλογές. Οι αρχηγοί των κομμάτων είναι συνήθως πρώτοι. Ωστόσο, κάποιες φορές ο αρχηγός ενός κόμματος εσκεμμένα δεν τοποθετεί τον εαυτό του στην κορυφή της λίστας ως θέση ασφαλείας και διεκδικεί την πιο επικίνδυνη μονοεδρική περιφέρεια. Ένας υποψήφιος μπορεί να βρίσκεται και στα δύο ψηφοδέλτια. Σε περίπτωση που κάποιος κερδίσει έδρα σε μονοεδρική περιφέρεια, διαγράφεται από την εθνική λίστα και αντικαθίσταται από τον επόμενο υποψήφιο στη λίστα. Δικαίωμα να λάβουν μέρος στην κατανομή των εδρών έχουν όσα μεμονωμένα κόμματα ξεπερνούν το 5%.</p>
 <p>Πολωνία</p>	<p>Το κοινοβούλιο της Πολωνίας αποτελείται από τετρακόσια εξήντα (460) μέλη, τα οποία εκλέγονται με αναλογικό σύστημα, με τη μέθοδο “d’ Hondt”, σε σαράντα μία (41) πολυεδρικές περιφέρειες για τετραετή θητεία. Η κατανομή των εδρών γίνεται στο επίπεδο των εκλογικών περιφερειών. Ο εκλογέας έχει το δικαίωμα να επιλέξει έναν υποψήφιο της αρεσκείας του. Επομένως, οι αρχηγοί κομμάτων ή επικεφαλής ψηφοδελτίων είναι δυνατό να εκλεγούν βουλευτές, μόνο εάν συγκεντρώσουν τις αναγκαίες ψήφους.</p>

¹⁴ Εγχειρίδιο εκλογών - <https://www.regjeringen.no/contentassets/328b3cb156974d358f63319277a52837/election-manual-2019.pdf>

Πορτογαλία

Το κοινοβούλιο της Πορτογαλίας αποτελείται από διακόσια τριάντα (230) μέλη, τα οποία εκλέγονται, με αναλογικό σύστημα, για τετραετή θητεία. Η κατανομή των εδρών γίνεται με τη μέθοδο “d’ Hondt” και ο εκλογέας έχει το δικαίωμα να επιλέξει μόνο το κόμμα/συνδυασμό κομμάτων της αρεσκείας του (κλειστή λίστα). Δεδομένου ότι οι αρχηγοί των κομμάτων βρίσκονται συνήθως στις πρώτες θέσεις της λίστας για το κόμμα τους, σε περίπτωση που το κόμμα τους λάβει τον απαραίτητο αριθμό ψήφων, εκλέγονται πάντα ως βουλευτές κατά τη μετατροπή των ψήφων σε έδρες.¹⁵

Ρουμανία

Το κοινοβούλιο της Ρουμανίας αποτελείται σήμερα από τριακόσια τριάντα (330) μέλη, τα οποία εκλέγονται για τετραετή θητεία. Σύμφωνα με τον εκλογικό νόμο, οι βουλευτές εκλέγονται βάσει λίστας, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικής εκπροσώπησης. Οι αρχηγοί κομμάτων ή επικεφαλής ψηφοδελτίων είναι δυνατό να εκλεγούν βουλευτές, μόνο εάν το κόμμα τους λάβει τον απαραίτητο αριθμό ψήφων.

Σλοβακία

Το κοινοβούλιο της Σλοβακίας αποτελείται από εκατό πενήντα (150) μέλη, τα οποία εκλέγονται αναλογικά για τετραετή θητεία. Υπάρχουν τρία επίπεδα ποσοστών για είσοδο ανάλογα με τη σύνθεση των συνδυασμών. Για μεμονωμένο κόμμα το ποσοστό βρίσκεται στο 5%, για συνδυασμό δύο ή τριών κομμάτων στο 7% και για συνδυασμό τεσσάρων ή περισσότερων κομμάτων στο 10%. Ο εκλογέας έχει το δικαίωμα είτε να επιλέξει το κόμμα και να δώσει σταυρό προτίμησης για τέσσερις το πολύ υποψηφίους της αρεσκείας του είτε να επιλέξει μόνο το κόμμα/συνδυασμό κομμάτων. Η κρατική επιτροπή εκλογών καθορίζει ποια κόμματα/συνδυασμοί κομμάτων συγκέντρωσαν επαρκή αριθμό ψήφων, για να λάβουν έδρες στο κοινοβούλιο, και στη συνέχεια εκχωρεί σε αυτά τα κόμματα έναν αριθμό εδρών με βάση τα εκλογικά τους αποτελέσματα. Στη συνέχεια εξασφαλίζουν έδρες οι υποψήφιοι που συγκέντρωσαν ποσοστό τουλάχιστον 3% των προσωπικών ψήφων από το σύνολο των έγκυρων ψήφων για το κόμμα/συνδυασμό κομμάτων. Σε περίπτωση που σε ένα κόμμα/συνδυασμό κομμάτων κατανεμηθούν περισσότερες έδρες και περισσότεροι υποψήφιοι έχουν εκπληρώσει την προϋπόθεση αυτή, τότε οι έδρες θα δοθούν στους υποψηφίους με τη σειρά του μεγαλύτερου αριθμού προσωπικών ψήφων. Σε περίπτωση που υπάρξει ισοψηφία στις προσωπικές ψήφους, η σειρά με την οποία βρίσκονται οι υποψήφιοι στη λίστα είναι καθοριστική. Τα πολιτικά κόμματα λαμβάνουν συνήθως περισσότερες έδρες από τον αριθμό των υποψηφίων που λαμβάνουν επαρκή αριθμό προσωπικών ψήφων και έτσι οι υπόλοιπες έδρες ανατίθενται στους υποψηφίους με βάση τη σειρά τους στις λίστες. Στην πράξη ο αρχηγός κόμματος είναι τυπικά και επικεφαλής ψηφοδελτίου. Κάτω από τον αρχηγό βρίσκονται στο ψηφοδέλτιο άλλοι σημαντικοί και δημοφιλείς υποψήφιοι του κόμματος. Συνεπώς, ο αρχηγός κόμματος συνήθως λαμβάνει τον υψηλότερο αριθμό προσωπικών ψήφων, ωστόσο είναι θεωρητικά δυνατό ο επικεφαλής του ψηφοδελτίου να εκλεγεί χωρίς να λάβει επαρκή αριθμό προσωπικών ψήφων (ή ακόμη και μία μόνο προσωπική ψήφο),

¹⁵ Κοινοβούλιο της Πορτογαλίας, Εκλογικό σύστημα - <https://www.parlamento.pt/sites/EN/Parliament>

Σλοβενία

επειδή η κατανομή των εδρών στους υποψηφίους βασίζεται και στη σειρά τους στη λίστα.

Το κοινοβούλιο της Σλοβενίας αποτελείται από ενενήντα (90) μέλη, τα οποία εκλέγονται για τετραετή θητεία. Κατά τις βουλευτικές εκλογές στη χώρα δεν υπάρχει δυνατότητα εκλογής αρχηγού κόμματος ή επικεφαλής ψηφοδελτίου ως βουλευτή χωρίς σταυρό προτίμησης. Οι βουλευτές εκλέγονται σύμφωνα με την αρχή της αναλογικής εκπροσώπησης και οι ψηφοφόροι έχουν αποφασιστική επιρροή στην κατανομή των εδρών στους υποψηφίους. Οι ογδόντα οκτώ (88) έδρες χωρίζονται σε οκτώ (8) πολυεδρικές περιφέρειες (έντεκα έδρες η καθεμία). Ένα μέλος εκπροσωπεί την κοινότητα της Ουγγαρίας και ένα της Ιταλίας. Τα μέλη αυτά εκλέγονται από τους εκλογείς της κάθε κοινότητας. Η έδρα κατανέμεται στον υποψήφιο που συγκέντρωσε το μεγαλύτερο ποσοστό ψήφων στην εκλογική του περιφέρεια. Για την κατανομή των εδρών σε εθνικό επίπεδο λαμβάνεται υπόψη ο συνολικός αριθμός ψήφων που συγκέντρωσε η λίστα υποψηφίων σε εθνικό επίπεδο. Για τον υπολογισμό χρησιμοποιείται η μέθοδος "d' Hont".

Σουηδία

Το κοινοβούλιο της Σουηδίας αποτελείται από τριακόσια σαράντα εννέα (349) μέλη, τα οποία εκλέγονται, αναλογικά, σε είκοσι εννέα (29) πολυεδρικές περιφέρειες για τετραετή θητεία. Οι εκλογείς έχουν το δικαίωμα, εκτός από τον συνδυασμό κομμάτων της επιλογής τους, να επιλέξουν και τον υποψήφιο της αρεσκείας τους. Ωστόσο, οι σταυροί προτίμησης για έναν συγκεκριμένο υποψήφιο πολύ σπάνια επηρεάζουν τη σειρά των εκλεγμένων υποψηφίων. Η σειρά με την οποία βρίσκονται στις λίστες των συνδυασμών κομμάτων οι υποψήφιοι έχει καθοριστική σημασία, καθώς μόνο οι υποψήφιοι που ξεπερνούν ποσοστό 5% του συνδυασμού κομμάτων στη συγκεκριμένη περιφέρεια μπορούν να ξεπεράσουν τους προπορευόμενους στη λίστα υποψηφίων. Για να διασφαλιστεί ότι ο αρχηγός ενός κόμματος θα λάβει επαρκείς ψήφους, για να εκλεγεί στο κοινοβούλιο, τα κόμματα τοποθετούν συνήθως το όνομά του στην κορυφή της λίστας τους.¹⁶

Τσεχία

Το κοινοβούλιο της Τσεχίας αποτελείται από διακόσια (200) μέλη, τα οποία εκλέγονται, αναλογικά, για τετραετή θητεία. Η κατανομή των εδρών γίνεται σε καθεμία από τις δεκατέσσερις (14) εκλογικές περιφέρειες με τη μέθοδο "d' Hondt". Οι εκλογείς έχουν το δικαίωμα να επιλέξουν από τη λίστα του συνδυασμού κομμάτων της επιλογής τους μέχρι τέσσερις (4) υποψηφίους της αρεσκείας τους ή να επιλέξουν μόνο το κόμμα/συνδυασμό κομμάτων. Για να έχουν νόημα οι προσωπικές ψήφοι κάθε υποψηφίου, ώστε να προπορευούνται στη σειρά της λίστας, πρέπει να ξεπερνούν το 5% των συνολικών ψήφων της εκάστοτε περιφέρειας. Επομένως, οι αρχηγοί κομμάτων και οι υποψήφιοι που βρίσκονται στις πρώτες θέσεις της λίστας ενός κόμματος/συνδυασμού κομμάτων έχουν μεγαλύτερες πιθανότητες να εκλεγούν.¹⁷

¹⁶ Κοινοβούλιο της Πορτογαλίας, Εκλογικό σύστημα - <https://www.riksdagen.se/en/how-the-riksdag-works/democracy/elections-to-the-riksdag/>

¹⁷ Εκλογικός νόμος - <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1995-247>

Το κοινοβούλιο της Φινλανδίας αποτελείται από διακόσια (200) μέλη, τα οποία εκλέγονται αναλογικά, με τη μέθοδο "d' Hondt", στο επίπεδο των δεκατριών (13) εκλογικών περιφερειών, για τετραετή θητεία. **Ο εκλογέας οφείλει να επιλέξει τον μοναδικό αριθμό του υποψηφίου της προτίμησής του**, με την ψήφο του να πηγαίνει τόσο στον υποψήφιο όσο και στο κόμμα του. Οι αρχηγοί των κομμάτων βρίσκονται στην ίδια θέση με όλους τους άλλους υποψηφίους. Συνεπώς, δεν υπάρχει δυνατότητα εκλογής αρχηγού κόμματος ή επικεφαλής ψηφοδελτίου χωρίς σταυρό προτίμησης.¹⁸

¹⁸ Υπουργείο Δικαιοσύνης, Εκλογές - <https://vaalit.fi/en/central-principles-of-holding-elections>